

"Rusiyalı sülhməramlıların qanunsuz hərəkətləri erməniməramlılıq və özbaşınalıqdır"

Azərbaycanın işğaldan azad edilən ərazilərində yerləşən Rusiya sülhməramlılarının nəzarətində olan Azərbaycan ərazilərinə Azərbaycan ekoloqlarının, televiziya jurnalistlərinin, ictimaiyyət nümayəndələrinin və həmçinin qeyri-hökumət təşkilatları təmsilçilərinin buraxılması qanunsuz hərəkətdir və bunu özbaşınalıq olaraq xarakterizə edirik. Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti məskunlaşdığı ərazilərdə qanunsuz erməni hərbi birləşmələrinin və erməni separatçılarının ekoloji terror törətməsi, Azərbaycan ərazilərindəki təbii sərvətləri talayaraq istismar etməsi növbəti hərbi cinayət halıdır. Ermənistan hərbi birləşmələrinin ekoloji terror törətməsi faunanı və atmosferi məhv etməkdir. Dünya ictimaiyyəti və aidiyyəti beynəlxalq təşkilatlar məsələyə biganə qalmamalı, aidiyyəti təşkilatlar bölgəyə səfər edərək məsələni araşdırmalıdır. Ekologiyanı çirkəndirmək cinayətdir. Qarabağdakı qanunsuz erməni separatçı qüvvələri, İran rejiminə bağlı olan şirkətlər və şəxslərin özbaşına olaraq mütəmadi olaraq Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin nəzarətində olan Azərbaycan ərazilərinə gələrək bu ərazilərdəki Azərbaycana məxsus yeraltı və yerüstü təbii sərvəti talan etməsi ilə Azərbaycan iqtisadiyyatına ağır maddi zərər dəyib. İran rejiminə bağlı şirkətlərin SEPAH və ETTEELAAT-ın Qarabağdakı erməni separatçılarının olduğu və rus sülhməramlılarının müvəqqəti yerləşdiyi ərazilərdəki yeraltı və yerüstü bütün təbii sərvətləri talayaraq terrora, silah-sursata və nüvə proqramını genişləndirməyə sərf edir. Son zamanlar Rusiya sülhməramlılarının nəzarətində olan ərazilərə edilən qanunsuz səyahətlər və qanunsuz özbaşına keçidlər rus sülhməramlılarının qanunsuz fəaliyyətindən və özbaşınalığından xəbər verir. Üstəlik, Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin əməkdaşlarının bölgədə yoxlama və təftiş aparmasına, azərbaycanlı jurnalistlərin öz dədə-baba torpaqlarında çəkilişlər etməsinə və sülhməramlıların müvəqqəti yerləşdiyi ərazilərə gələn azərbaycanlıların ərazilərə daxil olmasına ciddi cəhdlə mane olmaq və öz nəzarətlərində olan yerlərə buraxmamaq artıq özbaşınalığın ən kobud halıdır. Belə sülhməramlı missiyası ola bilməz. Hadisələrdən açıq görünür ki, rus sülhməramlılarının əməlləri rəsmən Azərbaycan ərazilərinin növbəti dəfə qəsb olunması faktıdır. Rusiya sülhməramlı kontingentinin fəaliyyəti, sadəcə, ərazinin təhlükəsizliyini təmin etməli olduğu halda bunun əksini etməkdədir.

İsrail Təhlükəsizlik Akademiyasının Azərbaycan Respublikasındakı nümayəndəliyindən bildiriblər ki, beynəlxalq qanunlara görə sülhməramlı statusunu yalnız BMT verir. Heç bir ölkə heç bir zaman özbaşına sülhməramlı statusu daşıya bilməz. Bunun üçün həmin ölkənin BMT-dən mandatı olmalıdır. Yalnız BMT TŞ sülhməramlı olacaq ölkə və ölkələrə sülhməramlı mandatı təqdim edir. Eyni zamanda sülhməramlı missiyasında bir ölkə yox, bir neçə ölkə iştirak edir. BMT tərəfindən mandat verilərək bir neçə ölkənin hərbi qulluqçusu sülhməramlı qismində BMT bayrağı altında bölgəyə yerləşdirilir və regionda sülhün qorunmasına xidmət edir. Beləcə, bir neçə ölkə sülhməramlı mandatı ilə BMT bayrağı altında birgə fəaliyyət göstərir. Sülhməramlılığın fəaliyyəti və missiyası, sadəcə, ərazinin təhlükəsizliyini təmin etmək, hər hansı təxribat, pozuculuq və terror hadisələrinin qarşısını almaq, ərazidə sabitliyi qorumaq, insanların və mülki sakinlərin rahat və maneəsiz gediş-gəlişini təmin etməkdir.

Niyyəti sülh olmayan rus sülhməramlılarının isə BMT-dən heç bir sülhməramlı mandatı yoxdur. Yəni Rusiyanın sülhməramlı missiyası beynəlxalq qanunlarla və BMT Nizamnaməsi ilə tənzimlənmiş və heç bir BMT mandatına sahib deyil. Rusiyanın Qarabağdakı sülhməramlı missiyası BMT və beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən tanınmır. Görünən odur ki, hazırda Rusiyanın Qarabağdakı fəaliyyəti yuxarıda qeyd

olunan sülhməramlılıq anlayışının və prinsiplərinin əksinə olaraq sülhməramlılıq yox, ermənilərə dəstək olmaq, Azərbaycan ərazilərindəki təbii sərvətləri talamaq, İran və Ermənistana sözügedən bölgədə şərait yaratmaq, erməni maraqlarını müdafiə etməkdir. Azərbaycan dövlət orqanlarının fəaliyyətinə, mətbuatın çəkiliş aparmasına, ictimaiyyət nümayəndələrinin hərəkətinə ciddi cəhdlə mane olmaq Azərbaycan torpaqlarını qəsb etmək, mənimsəmək anlamındadır. İran və bir çox yerdən sülhməramlıların yerləşdiyi ərazilərə özbaşına və gizli səfərlər edilməsi Azərbaycana məxsus yeraltı və yerüstü sərvətlərin İrana daşınması və üstəlik, buna sülhməramlıların şərait yaratması azərbaycanlıları və xüsusən media nümayəndələrini isə əraziyə buraxmamaq özbaşınalığın ən üst həddidir.

Azərbaycanın qeyri-hökumət təşkilatları və media mənsublarının Qarabağda aksiya keçirməsi haqq-ədalətin bərpa edilməsinə xidmət edir. Azərbaycan qeyri-hökumət təşkilatları və media nümayəndələrinin Laçın-Xankəndi magistral dəhlizini bağlaması, aksiyanın daha da genişlənməsi doğru və haqlı addımdır. Azərbaycan haqlı tərəfdir, işğala və əraziləri talana, özbaşınalığa və ərazisindəki təbii sərvətləri istismara məruz qalan tərəfdir. Beynəlxalq hüquq Azərbaycanın tərəfindədir. Qanunsuz erməni birləşmələri və erməni separatçıları Azərbaycan torpaqlarını tərk etməlidir. Ermənistan tərəfi ekoloji terroru və Azərbaycan ərazilərini gizli talamağı dayandırılmalıdır. Açıq-aşkar görünür ki, rus sülhməramlı qüvvələrinin dəstəyi ilə hazırda yerləşdikləri ərazilərdə talançılıq və istismarçılıq fəaliyyəti ilə məşğuldurlar. Qanunsuz erməni qüvvələri Azərbaycan ərazilərindəki yeraltı və yerüstü təbii sərvətlərin istismar edilərək talanması işinə İrani və SEPAH-ı da cəlb edib. Rusiya sülhməramlılarının isə buna şərait yaratması beynəlxalq hüququ pozmaq, özbaşınalıq və qəsbkarlıqdır. Azərbaycana məxsus yeraltı və yurüstü təbii sərvətlərin xüsusən qızıl-gümüş, digər qiymətli metalların və qiymətli təbii sərvətlərin talan edilərək gizli şəkildə məhz İrana daşınması, bu marşrut xətti ilə İran rejiminin kirli mənfur siyasətini icra edən SEPAH və ETTEELAAT tərəfindən gizli şəkildə narkotik daşınması beynəlxalq miqyaslı cinayətdir. Rus sülhməramlıları buna şərait yaratdıqları üçün ərazini qapalı rejimdə saxlamağa çalışırlar. Bu səbəbdən sülhməramlıların müvəqqəti yerləşdikləri ərazilərə azərbaycanlıların daxil olması maneçilik törədilir.

Bütün bu səbəblərə görə Xankəndi-Şuşa istiqamətində Azərbaycan qeyri-hökumət təşkilatlarının və media nümayəndələrinin aksiya keçirməsi zəruri və lazımlı addımdır.

Biz aksiyanın keçirilməsinə, aksiyaya gələn hər kəsə öz dəstəyimizi ifadə edirik. Azərbaycanın haqlı mövqeyini beynəlxalq ictimaiyyət və BMT tərəfindən tanınan ərazi bütövlüyünü, suverenliyini dəstəkləyirik və bütün təhlükə və təhdidlərə, təxribat və siyasi hücumlara qarşı hər zaman Azərbaycan dövlətinin və xalqının yanında olduğumuzu bəyan edirik.

"Azərbaycan"

